

ÅRSPLAN 2023

**BLINDERN
BARNESTUER**

INNHALDSFORTEGNELSE	
Forord	side 3
Årets felles tema: Bærekraft	side 4
Pedagogisk plattform	side 8
Livsmestring, helse og et godt psykososialt miljø	side 9
Mangfold	side 10
Barns medvirkning og hensynet til barnets beste	side 10
De ansattes forpliktelser	side 11
Lekens betydning for barns utvikling	side 12
Fagområdene	side 13
1. Kommunikasjon, språk og tekst	side 13
2. Etikk, religion og filosofi	side 15
3. Kunst, kultur og kreativitet	side 16
4. Natur, miljø og teknologi	side 17
5. Antall, rom og form	side 18
6. Kropp, bevegelse, mat og helse	side 19
7. Nærmiljø og samfunn	side 20
Vurdering	side 21
Samarbeid	side 22
Førskoleklubben	side 22
Foreldresamarbeid	side 23
Samarbeid med andre instanser	side 23
Kompetanseutvikling	side 24

FORORD

Årsplanen er barnehagens overordnede pedagogiske dokument. Den bygger på «Lov om barnehager» og «Rammeplan for barnehagen 2017», de to dokumentene som utgjør barnehagens samfunnsmandat. I tillegg har Kunnskapsdepartementet utarbeidet en rekke temahefter og klare føringer for kvalitet, som vi støtter oss til både i den pedagogiske hverdagen, og i plan- og evalueringsarbeidet. Både lov, rammeplan og temahefter ligger tilgjengelig for dere på barnehagens hjemmeside www.blindernbarnestuer.no

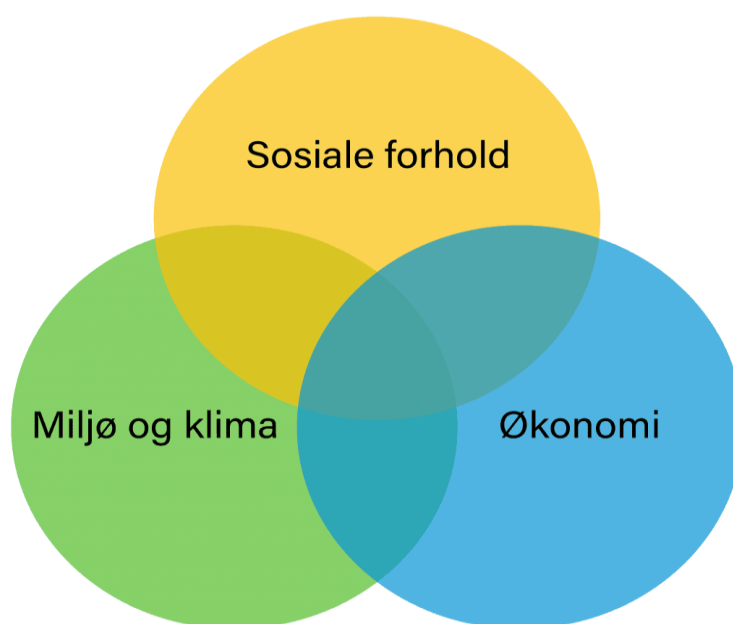
Årsplanen utarbeides i løpet av høstsemesteret, og godkjennes av Samarbeids- og arbeidsmiljøutvalget. Planen gjelder for kalenderåret. Basert på årsplanen blir det utarbeidet periodeplaner på hver avdeling; februar-juni, august-september og oktober-januar. Disse planene er arbeidsverktøyet vi bruker i det pedagogiske arbeidet, og det er gjennom periodeplanene avdelingenes konkrete og detaljerte mål, aktiviteter og evaluering av arbeidet kommer fram.

Vi har de siste to årene fordypet oss i estetisk utforskning som tema, med hverdagsøyeblikkene i fokus. I år har vi i fellesskap blitt enige om et nytt fokusområde de kommende to år – bærekraft.

ÅRETS FELLES TEMA:

Bærekraft.

Blindern Barnestuer har de siste to årene jobbet med Estetisk utforsking som fellestema. I år har vi i fellesskap landet på Bærekraft som felles fokusområde de neste to årene. Bærekraft er et omfattende begrep, og de fleste av oss assosierer begrepet med resirkulering, gjenbruk og kildesortering. Men bærekraft er langt mer enn det. Kort forklart er bærekraftig utvikling en plan for fremtiden, for planeten og for alle som bor her. Vi må handle på en måte som gjør verden til et bedre sted for alle mennesker som lever nå, uten å ødelegge for dem som kommer senere. De tre dimensjonene i bærekraftig utvikling er klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Og det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig.

Så hvordan skal Blindern Barnestuer jobbe for å fremme bærekraft? Nøtteliten, Knerten, Ruffen, Lille Skrekk, Vepsebolet, Rosa Panteren og Knøttene har brukt store deler av planleggingsdagene til å diskutere seg fram til hva de legger i begrepet bærekraft for sin avdeling. Her er hva de kom fram til:

Nøtteliten:

I løpet av de siste årene har estetisk utforsking blitt en naturlig del av hverdagen vår på Nøtteliten, vi drister oss faktisk til å kalle det en væremåte og et verdisyn. Vi er hele tiden åpne for og på jakt etter nye impulser, kan oppleve inspirasjon i alt rundt oss og bruker det som katalysatorer både for aktiviteter, erfaringer, lek og samspill. Bærekraft oppleves derfor som en naturlig utvidelse av det vi allerede gjør, i det at vi nå også skal reflektere rundt at våre handlinger og væremåter har konsekvenser for omverdenen. Dette omfatter både en tanke om natur, resirkulering og miljøbevissthet, men det vi kommer til å konsentrere oss mest om er å støtte opp om en bærekraftig barndom med fokus på hverdagsøyeblikkene, egenverdi og selvfølelse. Lek og utforsking er basale behov for et barn og det er eksempelvis i lek barns medvirkning reelt kommer til uttrykk. I leken er alt lov, ingenting umulig, ingen problemer er for store for å løses og denne innstillingen er noe vi trenger å ta med oss videre i livet. Gjennom å legge til rette for lek, utforsking og samhandling med både mennesker og alt annet som omgir oss tror vi at barna på Nøtteliten vil erfare at de alle har en rolle i denne verdenen som betyr noe, og at vi også får kjenne på en opplevelse av at vi gjensidig påvirker hverandre og omgivelsene, med hva vi sier, gjør og utstråler.

Knerten:

På Knerten skal vi ha fokus på å skape gode rom og arenaer både inne og ute for lek og samspill. Vi ønsker gjennom gode lekearenaer at barna opplever å bli sett, hørt og respektert for hvem de er og hvilken betydning de har for gruppen. Gjennom å gi barna opplevelsen av å være betydningsfulle står de bedre rustet til å møte morgendagens utfordringer.

Vi ønsker at barna får en begynnende forståelse for ulike sammenhenger og kretsløp både i samfunnet og i naturen. Vi skal legge til rette for at barna får mangfoldige naturopplevelser,

samt oppleve tilhørighet til naturen. Gjennom å gi førstehåndserfaringer med naturen, og vise barna hvordan man kan bruke den til både lek og læring, vil barna kunne utvikle respekt for og få en begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen.

Ruffen:

Barna utvikler en forståelse av viktigheten av å ta vare på miljøet rundt oss, ute og inne. Vi bruker ikke opp ressursene i (pressede) nærområder ved for eksempel å hogge småtrær for å spikke pølsepinner.

Lille Skrekk:

På Lille Skrekk vil vi utvikle gode kompetente mennesker, som har med seg mange erfaringer og opplevelser, som de kan støtte seg på videre i livet. Vi mener at å få ta del i utviklingen av de minste barna er et viktig samfunnsoppdrag, og vi skal bidra til å danne gode verdier og holdninger i møte med verden.

På Lille Skrekk har vi vårt eget lille samfunn. Vi kommer alle med ulike erfaringer og verdier hjemmefra. Vi er opptatt av å løfte frem hvert enkelt individ, der det skal være lov til å være seg selv. Samtidig skal vi dyrke felleskapet, der vi skal ha mange fine stunder og opplevelser sammen. Vi skal se på likheter og forskjeller mellom oss, og løfte frem verdien i det å være ulike. På Lille Skrekk jobber vi for et lystbetont miljø for barna, som gjennom lek, lærer, mestrer og utvikler seg sammen. Kompetanse og kunnskap til å ta vare på seg selv og hverandre mener vi er en helt nødvendig ferdighet i dag. Vi jobber for at det skal bli et bærekraftig lekemiljø på avdelingen, som bidrar og støtter barnas møter og samspill, samtidig som vi bruker materialer og leker som vi finner på huset.

Vepsebolet:

Fundamentet for en velfungerende avdeling ligger i den sosiale utviklingen. Vi trenger en gruppe der barna er trygge, trives og opplever vennskap. Gjennom god voksentetthet, observasjoner, og kommunikasjon oss ansatte imellom, får vi muligheten til å følge opp det enkelte barn, og gruppen. Målet er å få barn, som får seg venner, fungerer godt i gruppen,

inkluderer, viser hensyn og omsorg og har en stor sekk full av lekeredskaper. Ønsket, er at våre barn, kan gjøre en positiv forskjell i klassen og på skolen de engang blir en del av.

Førskolebarna skal også være et forbilde for de mindre barna på avdelingen. Ved å observere hverandre og

barnegruppen, og få tilbakemelding fra foreldre med skolestartere, kan vi ansatte utvikle oss videre, i jobben med barnas sosiale utvikling. Denne måten å jobbe på, kan gi en bærekraftig utvikling.

Rosa Pantern:

På Rosa Pantern legger vi vekt på at gode liv er noe vi alle er med på å skape for oss selv og for hverandre. Vi jobber for at barna skal oppleve at de kan være med å forme sin egen hverdag, og sammen ønsker vi å skape et lite samfunn hvor vi setter pris på hverandres likheter og ulikheter. For å oppnå dette jobber vi aktivt med å legge til rette for lekemiljøer og rutiner som lar oss leke uavbrutt og bygge trygge relasjoner mellom barn, og mellom barn og ansatte. På turer bruker vi naturen til å skape store opplevelser av små øyeblikk, og lar barna bli kjent med hvordan vi kan bruke og ta vare på nærmiljøet vårt på gode måter.

Knøttene:

«Du er du og du er bra!»

Et av FNs bærekraftsmål innebærer blant annet å sikre alle barn tilgang til god og tidlig omsorg og førskole innen 2030. På Knøttene skal vi arbeide med å bevisstgjøre både barn og ansatte på kropp og følelser. Gjennom dette lærer vi å styrke og akseptere oss selv både fysisk og psykisk. Vi setter pris på hverandre og ulikhetene våre. Fokuset er på å skape trygge barn som aksepterer seg selv og andre slik vi er.

ARBEIDET VIDERE:

Bærekraft er et som sagt et omfattende begrep. Vi er en barnehage med bærekraft som felles mål, som vi alle skal jobbe mot. Men som dere ser, har hver og en avdeling litt ulik tilnærming til felles tema. Vi anerkjenner at på de forskjellige avdelingene jobber ulike mennesker, derfor

vil veien mot felles mål ytres ulikt på våre 7 avdelinger. Den sosiale dimensjonen av bærekraft, gjennomsyrrer likevel samtlige avdelingers fokus i det gryende arbeidet. En av grunnpilarene i vårt yrke er å hjelpe barna å bygge gode relasjoner. Derfor er det naturlig for ansatte i barnehage å sette bærekraft oppå et allerede

eksisterende og solid fundament.

Fra Barnehagelovens § 1

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for

Barnehagens innhold er basert på et helhetlig læringssyn hvor omsorg og lek, læring og danning står sammen i en helhet. Hvert barn er unikt – det har en iboende nysgjerrighet og kompetanse til å utforske, kommunisere og forstå omgivelsene. Barn lærer og utvikler seg i trygge, inspirerende og tilrettelagte omgivelser. Både alene og sammen med andre. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og er en viktig forutsetning for barns utvikling, læring og danning

Leken er barns naturlige og sentrale aktivitet. Det er først og fremst gjennom lek at barn i barnehagealder lærer. I leken assimileres og bearbeides kunnskap, opplevelser og inntrykk. Den gir barna kompetanse i å organisere, den utvikler kreativitet, initiativ og selvtilit, og den fremmer barnas selvstendighet og sosiale kompetanse.

Grunnlaget for god lek og læring ligger i de ansattes evne til å skape et miljø der barna motiveres og får positive opplevelser. Barna skal delta i kunnskapsinnhenting sammen med nysgjerrige voksne, og oppleve mestring. De skal lære noe om seg selv og egne evner, og om andre og verden omkring.

Danning skal skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag, og legge grunnlaget for barnas mulighet til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn. Barna skal både tilpasse seg, og oppmuntres til å forholde seg kritisk til ulike former for påvirkning. Gjennom danning overføres verdier, normer, tanker og uttrykks- og handlingsmåter. Personalet skal veilede barna i deres veksling mellom samfunnets normer og sosiale krav, og egen væremåte.

Vi ønsker at barna skal utvikle sosial handlingsdyktighet, empatiske evner og evne til å opprette og opprettholde relasjoner til andre barn. De skal oppleve verdien av å tilhøre et fellesskap, og kunne glede seg over at andre lykkes sammen med dem, eller alene.

De ansatte i barnehagen er veiledere for barna og er bevisste på hvordan vi kommuniserer. Vi har ansvar for at barna opplever at deres meninger, interesser og initiativ er med på å forme hverdagen deres.

VÅRE VERDIER

Blindern Barnestuer er nøytral i livssynsspørsmål (jf. barnehagens vedtekter 1.2). Vårt grunnsyn tar utgangspunkt i at menneskeverdet står i sentrum. Grunnleggende etiske verdier, som rettferdighet, respekt, toleranse, oppriktighet, likestilling og omtanke for medmennesker, står sentralt.

Viktige verdier vi arbeider etter er raushet, engasjement, omsorg og lojalitet. Det handler blant annet om at vi skal by på oss selv, gi rom for andres innspill, vise entusiasme og glede, ta

ansvar og vise initiativ, opptre inkluderende og være lyttende. I tillegg skal vi vise respekt, og gi og vise tillitt. Verdiene skal være synlige i arbeidet vårt med barn, foreldre og kollegaer.

Barn engasjeres av livssynsspørsmål, og dette gir utgangspunkt for samtaler og undring i barnehagehverdagen. Den etiske veiledning barnehagen gir, skal ta hensyn til barnas alder og det enkelte hjemts kulturelle, religiøse og verdimessige tilknytning. Det enkelte barns og de enkelte foreldres integritet, skal respekteres.

LIVSMESTRING, HELSE OG ET GODT PSYKOSOSIALT MILJØ

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barns trivsel. Livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Barnehageloven § 41

«Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen blir utsatt for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å

arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.»

Barnehageloven § 43

«Den som arbeider i barnehagen, skal melde fra til styrer ved enhver mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen utsetter eller har utsatt ett eller flere barn for krenkelser.»

«Det gjelder ingen nedre terskel for plikten til å melde fra»

Barn har et naturlig og nødvendig behov for å prøve ut sine posisjoner i forhold til hverandre og undersøke hvordan man kan være sammen. Gruppedynamikken påvirker personlig atferd, holdninger og meninger. Det er viktig at de ansatte er oppmerksomme på det sosiale samspillet mellom barna i barnehagen slik at de får med seg det som skjer og kan påvirke i positiv retning.

Ingen kan hindre uønskede enkeltepisoder, men varme og grensesettende ansatte vet hvordan episodene skal håndteres på en god måte og forhindre at det utvikler seg til mobbing.

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Vi har et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold, seksuelle overgrep og krenkelser, og også vår meldeplikt når det oppdages.

Opplever barna krenkelser fra voksne i barnehagen skal det straks opprettes saksbehandling og utarbeides tiltaksplan. Hvor grensene går mellom krenkelser og uskyldig fleip, irettesetting og grensesetting skal diskuteres grundig i barnehagen.

MANGFOLD

Rammeplanen

«Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett samt bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet»

Barnehagen skal være et sted hvor ulike individer og ulike kulturelle ytringer møtes i respekt for det som er forskjellig. Å belyse ulikhetene og det som er felles gir grunnlag for forståelse og innsikt og bidrar til å forebygge fordommer for det som er annerledes. Ved å synliggjøre barnas kultur og kulturelle bakgrunn bidrar vi til at barn utvikler en positiv identitet, og et godt selvbilde og selvtillit.

Vi har et ansvar for at alle barn uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn får oppleve at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle for fellesskapet.

Barnehagen skal lære barna om hvem de er og ikke minst om hvem de kan bli. Vi skal være med å danne barna til å møte og skape et likestilt samfunn. Vi skal legge til rette for at barn kan opparbeide mot og selvtillit til å være seg selv og velge fritt ut fra hvem de er, mer enn de forventninger som ligger i kjønn- eller kulturelle roller.

Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Dette gjør vi gjennom arbeidet med fagområdene hvor mangfold, likestilling og gjensidig respekt er underliggende verdier.

BARNES MEDVIRKNING OG HENSYNET TIL BARNETS BESTE

Barnehageloven § 3

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen skal det som er best for barnet være et grunnleggende hensyn»

Gjennom året observerer vi barna/barnegruppene for å finne ut hva de er spesielt opptatt av. Disse observasjonene er med å danne grunnlag for det pedagogiske arbeidet.

Vi skaper rom for barnas medvirkning gjennom å:

- være lyttende og oppmerksomme til barnas verbale og kroppslige uttrykk i hverdagen
- ta barnas ønsker og initiativ på alvor
- oppfordre til meningsutvekslinger
- tilpasse det fysiske miljøet til barnas behov for aktivitet og hvile
- tilrettelegge for valg av lekemateriell
- skape en arena for videreføring og utvikling av barnekulturen og egen humor

DE ANSATTES FORPLIKTELSER

Barnehagens ansatte har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike i hvert barn, i hver situasjon, og i enhver gruppe, skal ligge til grunn for personalets arbeid. En sentral del av de ansattes yrkesetiske forpliktelse er lydhørhet, innlevelse og nærhet, samt evne og vilje til samspill.

Rammeplanen

«Barnehagen skal fremme danning, den skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.»

Personalet skal møte barna på en måte som formidler respekt, aksept, tillit og tiltro. De ansatte skal støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse, og legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.

De ansatte skal fremstå som gode rollemodeller i samhandling, og være veiledere i prosessen med å forstå og etterleve fellesskapets normer og verdier.

En stor del av barnehagedagen er preget av rutiner, noe som er med på å skape forutsigbarhet og trygghet for barna. Tett opptil rutiner ligger selvstendighetstreningen. Allerede på småbarnsavdelingene legges det vekt på at barna skal øve på å bli selvhjulpne, lære å kle av og på seg selv, rydde etter seg, smøre egen mat etc. Alt ut ifra barnas alder og forutsetninger. Jo mer selvhjulpne barna blir, jo større blir mestringsopplevelsen, og igjen selvfølelsen. Småbarna skal med tid og stunder bli større, og selvstendighetstreningen kommer godt med når de små begynner på storebarnsavdeling

Barnas egne interesser og spørsmål bør danne grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen. Hvordan de ansatte møter barn gjennom kroppsspråk, språk, følelser og sosiale relasjoner i barnehagen er en forutsetning for deres læring.

De ansatte har ansvar for at barnehagens pedagogiske virksomhet er tilpasset barnas alder, interesse barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger.

Barnehageloven § 2

«Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser»

Rammeplanen

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.»

Leken har en framtrædende plass i barnas liv og dermed også i barnehagen. Lek er barnets viktigste aktivitet. Barnet leker fordi det er morsomt, spennende og utfordrende. Leken er lystbetont og indremotivert og et mål i seg selv. Leken har en egen verdi samtidig som den stimulerer alle utviklingsområdene. Gjennom leken kan barna få vist sin kompetanse og engasjement. Det er gjennom leken barna lærer best, får erfaringer som gir dem følelsen av mestring og evner til å samarbeide med andre. Gjennom leken lærer barnet å kjenne seg selv, samtidig som det får erfaringer med sosialt samspill. Leken er en arena der barn har reell medvirkning.

Vi bruker blant annet lekegrupper som pedagogisk metode. Dette betyr at vi deler i grupper hvor en ansatt og noen barn leker sammen ute og/eller inne. Lekegrupper er et nyttig verktøy

for å arbeide med variert lek, sosial kompetanse og vennskap. For å bli en god venn må man gjøre erfaringer med og utvikle en positiv sosial kompetanse og handlingsdyktighet.

Samspillet mellom barn og ansatte i lek spiller en viktig rolle. Lek skal være på barnas premisser og da spesielt den frie leken. Vi er tydelige ansatte, som støtter, inspirerer og oppmuntrer barn til god lek og kreativ utfoldelse. Vi er opptatt av å være aktive ansatte som er til stede her og nå, leker og tar ulike roller. Dette for å kunne veilede barna i samspill med andre, avverge tilløp til mobbing og også gi de barna som trenger det erfaringer med deltakelse i lek.

Lekemateriell som blir brukt er svært allsidig. Barna får erfaringer med ulike typer konstruksjonslek, spill og puslespill, ulike formingsaktiviteter, rollelek og motorisk lek. Ute får barna brukt mer av kroppen sin

ved å sykle, klatre, skli, løpe, hoppe, bygge og ake. Vi bruker mye av dagen til lek, enten det er frilek eller lek i organiserte lekegrupper.

FAGOMRÅDENE

Barnehageloven § 1

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.»

Barnehageloven § 2

«Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.»

Rammeplanen

«Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger.»

Rammeplanen presiserer at fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og at vi skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av hverdagen.

Her i årsplanen presenterer vi hvordan vi arbeider med de ulike fagene generelt, og legger noen føringer for det pedagogiske arbeidet på avdelingene. Konkrete og målbare mål tilpasset alder, barnegruppe, lokale muligheter, interesser og behov blir satt i avdelingenes periodeplaner.

1. Fagområde: Kommunikasjon, språk og tekst

Rammeplanen

«Gjennom fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barnehagen skal bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst, at de videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd.»

Språk læres og utvikles i et fellesskap, i lek og aktiviteter og i møte med voksne og andre barn. Samtaler om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Et rikt språkstimulerende miljø i barnehagen, fordrer aktive ansatte som er anerkjennende i sin kommunikasjon med barna. De ansatte må forstå og ha kunnskap om barns ulike uttrykksformer, og være bevisst sitt ansvar som språkmodeller.

Det skal brukes språklig sjangre som fortelling, argumentasjon,

poesi, fagtekster, bildespråk, bevegelse og kroppsspråk, tegn til tale og musikkpråk i hverdagssamtaler.

Barna ser sitt eget navn skrevet i barnehagen, blant annet på plassen sin, og lærer å kjenne igjen sitt eget navn som ordbilde. Etter hvert kan også en del av de eldste skrive bokstaver og enkle ord, og mange kan også lese før de begynner på skolen. Alle avdelingene har et rikt utvalg av bøker tilgjengelig, fra pekebøker til faktabøker. Bøkene har en sentral plass i barnehagens hverdag. Blindern Barnestuer har et godt lager av bøker.

Rammeplanen

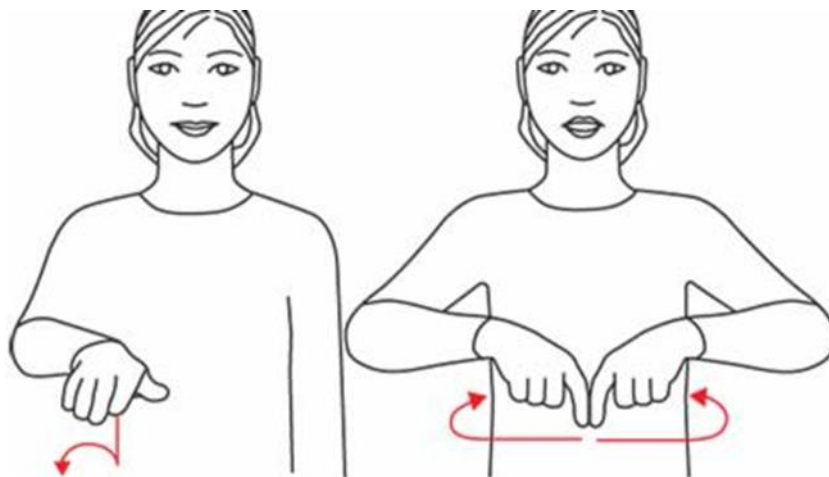
«Barnehagen skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barns ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer»

I Blindern Barnestuer har vi mange nasjoner og språk representert. Vi er nysgjerrige på barnas språk, og opptatt av å anerkjenne både kultur og morsmål. I dette arbeidet er det viktig at barnehagen involverer barnas foreldre som for eksempel kan bidra med liste over ord barnet kan på morsmålet.

I arbeidet med å styrke norsk språk hos barn med annet morsmål enn norsk, bruker vi konkrete og bilder.

Bruk av tegn til tale er et godt supplement i flerspråklige barnegrupper, og som støtte i kommunikasjonen med de yngste barna.

<http://www.minetegn.no/Tegnordbok-2016/tegnordbok.php>

BARNEHAGE

2. Fagområde: Etikk, religion og filosofi

Rammeplanen

«Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett».

«Barnehagen skal bidra til at barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft.»

Innenfor dette fagområdet legger vi vekt på at barna skal utvikle respekt og toleranse for ulikheter, og opparbeide evne til sympati og empati. Dette er nødvendige egenskaper for utvikling av vennskap og opplevelse av tilhørighet, og for forebygging av utestengelse og mobbing.

«Mobbing av barn i barnehage er en handling fra voksne og/eller barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet.»

(Definisjon fra forskningsrapport fra UiA, Sørlandske sykehus, Kristiansand kommune)

Ved tidlig innsats kan vi motvirke at barn blir mobbere og utvikle barn som er i stand til å si ifra selv eller søke hjelp hos andre, dersom de eller andre barn mobbes.

I august og september, når nye barnegrupper skal etableres, har alle avdelingene et spesielt fokus på vennskap og det å høre til et fellesskap.

Sosial kompetanse er noe av det viktigste barnehagen jobber med. Barna skal oppleve hvordan vi skal forholde oss til hverandre i et fellesskap.

Dette reflekterer vi over sammen med barna. Vi arbeider målbevisst med at barna skal lære å ta ansvar for egne handlinger.

Filosofi i barnehagen kan være alt fra hvordan skyer blir dannet, til hvor kråken som sitter i treet er på vei. På småbarnsavdelingene er det ofte de ansatte som tar initiativ til undringen, mens på storbarnsavdelingene er det mer uttalte spørsmål om hvordan alt rundt oss

henger sammen. Det er viktig at de ansatte har en åpen tilnærming til barnas spørsmål og undring og undrer seg videre sammen med dem.

Blindern Barnestuer er nøytral i livssynsspørsmål, og er dermed ikke religionsformidler. Der barna tar opp religiøse spørsmål, undrer vi oss sammen med dem, og anerkjenner deres og familiens tro.

3.Fagområde: Kunst, kultur og kreativitet

Rammeplanen

«I barnehagen skal barna oppleve estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning, og progresjon. Barnehagen skal legge til rette for bruk av fantasi, kreativ tenkning og skaperglede, og barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form, for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama. Barnehagen skal bidra til at kulturelt mangfold oppleves som en berikelse for fellesskapet i barnehagen.»

utfoldelse gjennom formingsaktiviteter, diktning, dans og lek.

Gjennom formidling av fortelling og eventyr skapes et spennende miljø som forsterker den sanselige opplevelsen. Dette tar barna med seg videre i hverdagen og i leken.

Ved å veksle mellom formidling og barnas egen aktivitet, legger vi til rette for barnas egen kultur; regelleker, sanger, gåter og vitser. Barnekulturen overføres fra barn til barn og fra generasjon til generasjon.

Gjennom lek og felles opplevelser, videreføres og fornyes denne kulturen. Det kulturelle mangfoldet i barnehagen gir muligheter for opplevelse av og kunnskap om, andre lands kulturer og tradisjoner.

Den kreative aktiviteten trenger erfaringer å bygge på og kjennskap til metoder/teknikker og materiell den kan utvikle seg i. Dette krever ansatte som legger til rette for allsidige erfaringer og opplevelser som næring til lek, formingsaktiviteter, dans og sang, fortelling, tekstsaking og utforsking. Materiell må være tilgjengelig og det fysiske miljøet skal innby til kreativ aktivitet. Det krever ansatte som undrer seg og filosoferer sammen med barna, som er tilgjengelige som veiledere og deltakere, og som oppmuntrer og støtter.

4. Fagområde: Natur, miljø og teknologi

Rammeplanen

«Barnehagen skal bidra til at barna får erfaringer i naturen som kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene.»

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser til ulike årstider og oppleve naturen som en arena for lek og læring.»

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskaplige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.»

Barna i Blindern Barnestuer skal få positive naturerfaringer og oppleve det estetiske ved naturens lukter, synsopplevelser og smaker. Vi har en fast turdag i uken. Turene går i nærmiljøet, til skog og mark, og til museer knyttet til de fagområdene vi jobber med.

Barna skal bli kjent med og få kunnskap om planter, dyr, landskap, årstider og vær. Naturen gir gode muligheter for undring og refleksjon over hvordan ting henger sammen, eksperimentering og systematisering. Utfoldelse i varierte naturområder styrker den motoriske utviklingen. Barna lærer å ta vare på miljøet, ved bl.a. å være aktivt med på kildesortering.

Barnehagen deltar i Oslo Kommunes Rusken aksjon en gang i året.

I barnehagen tilrettelegger vi for lek og eksperimentering med konstruksjonsmaterialer og gir barna erfaring med bruk av tekniske hjelpemidler sammen med ansatte.

Digitale verktøy benyttes sammen med ansatte for å innhente faktaopplysninger, inspirasjon,

finne bilder eller film knyttet til temaer osv., og som hjelpemiddel i det spesialpedagogiske arbeidet.

Barnehagen er en fantastisk lekearena og arena for utvikling av sosial kompetanse. Derfor har vi et bevisst forhold til at barnas skjermbruk i barnehagen ikke skal gå på bekostning av lek og sosialt samspill.

5. Fagområde: Antall, rom og form

Rammeplanen

«Barnehagen skal bidra til at barna oppdager, undrer seg over og utvikler forståelse for matematiske begreper og at de erfarer ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne

Barnehagen skal legge til rette for at barna får bruke kropp og sanser for å utvikle romforståelse.»

Barnehagen bidrar til å legge grunnlaget for matematisk forståelse. Gjennom de ulike lekeformene, rutinesituasjoner og eksperimentering, får barna konkret erfaring med klassifisering, måleenheter, rom/orientering og tallstørrelser. Etter hvert som barna utvikler forståelse for antall, introduseres tallsymbolene. På storebarns-avdelingene blir barna introdusert for høyere tallverdier og begreper som pluss og minus.

Ved å bruke kroppen på ulike måter inne og ute, gjør barna de erfaringene som er nødvendige for å utvikle god romforståelse og orienteringsevne. Det gjøres erfaringer med retning, høyde, dybde, lengde og med hvor ting er plassert i forhold til hverandre.

Rommene barna beveger og orienterer seg i, utvides fra rommene på egen avdeling, til rommene på andre avdelinger. Fra lille til store lekeplass, fra en lekeplass i nærmiljøet til lekeplasser i Gaustadskogen og på Sognsvann. Grunnleggende for lokalisering og orientering er å kunne plassere i rekkefølge. I barnehagen legges det vekt på en forutsigbar dagsrytme og faste rutiner. Barna lærer å gjøre ting i rekkefølge både i formingsaktiviteter, i konstruksjonslek, i regellek og i daglige gjøremål som måltider, påkledning og skift.

De ansatte har et spesielt ansvar for å benytte seg av matematiske begreper i det daglige samværet med barna. Vi undrer oss sammen med barna over likheter, ulikheter, størrelser,

mengder, former og antall, og vi presenterer konkreter som bygger opp under begrepsforståelsen.

6. Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Rammeplanen

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.»

I barnehagen skal barna få mulighet til å videreutvikle kroppsbeherskelse og motoriske ferdigheter. Gjennom bruk av musikk, dans og sang trenes koordinasjon, rytme og balanse.

Barnehagen har et variert utemiljø med gressbakker, kupert terreng, fotballbane og lekeapparater tilpasset ulike aldersgrupper. På de ukentlige turene, får barna ytterligere fysiske utfordringer. Forskning viser at barn som leker i naturen får bedre koordinasjon, balanse, orienteringsevne og styrke.

Vi tilbringer daglig tid utendørs, uavhengig av vær og årstid.

Minst 60 minutter utelek eller annen fysisk aktivitet hver dag. Både moderat og hard - minst tre ganger i uken bør aktiviteten være av høy intensitet, som gir økt muskelstyrke og styrker skjelettet. (Helsedirektoratet 2016)

Maten som serveres i barnehagen er i tråd med myndighetenes anbefalinger, den er sunn og variert med daglig innslag av frukt og grønnsaker. Barna blir introdusert for ulike smaker, er aktivt med i tilberedning av mat, og tilegner seg ny viten om mat, frukt og grønnsaker. Vi tilstreber å gi barna en forståelse av sammenhengen mellom sunt kosthold og helse.

På alle avdelinger arbeides det med at barna tilegner seg rutiner for god håndhygiene.

7. Fagområde: Nærmiljø og samfunn

Rammeplanen

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn.

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunn og verden, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer.

Barnehagen skal gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering og fordommer.

Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med at samene er Norges urfolk og får kjennskap til samisk kultur.»

Blindern Barnestuer arbeider for at alle barnehagens barn opplever både seg selv og de andre som viktige bidragsyttere i et trygt felleskap. Barna skal møte anerkjennelse for sine interesser og initiativ. De skal oppfordres til meningsyttringer, og de skal lære å lytte til og ta hensyn til

andre. Dette gjøres i hverdagen, og i samtaler mellom barn og ansatte. De ansatte er bevisste på å fokusere på hvert enkelt barn, og bemerke det positivt i barnegruppen.

Vi skal fremme barnas nysgjerrighet og bidra til at barna får kunnskap om samfunnet, menneskene utenfor dem selv, og barnehagens nærmiljø. Dette gjøres gjennom ulike aktiviteter som omhandler kunst, kultur, natur, arbeidsliv, ulike tradisjoner og levesett.

Vi har både lekeplasser, skog og akebakker i nærheten. Vi benytter oss også av Oslos varierte kunst- og kulturtilbud.

I barnehagen er flere nasjoner og kulturer representert. Dette gir god mulighet for å lære om andre lands tradisjoner, bl.a. ved å fokusere på sang, dans, språk og mattradisjoner fra de ulike landene.

Barnehagen markerer FN-dagen på avdelingene.

Personalet i barnehagen arbeider for å ha en bevisst holdning til likestilling og til at jenter og gutter skal ha like muligheter. Vi fokuserer på hva vi sier, hva vi gjør og hvordan vi oppfører oss overfor barna. Barnehagen tilstreber å ha en personalgruppe hvor ulike aldersgrupper og begge kjønn er godt representert.

VURDERING

Barnehagelovens forskrifter Kapittel 4.3

«Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende.»

«Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer og planer»

Observasjon

Observasjon foregår både uformelt i dagliglivet, og mer formelt gjennom nedtegnelser av praksishistorier og skriftlige observasjoner. Disse observasjonene er helt nødvendige for å kvalitetssikre arbeidet vårt, og å sikre at hvert enkelt barn og barnegruppe får best mulig tilbud, oppfølging og utfordringer.

Ved observasjon av enkeltbarn, skal dette foregå i forståelse med barnas foreldre. Ved behov benytter observasjonsskjemaene "Alle med" og TRAS (tidlig registrering av språkutvikling). "Alle med" innbefatter lek, språk, motorikk, trivsel, hverdagsaktiviteter, sosial utvikling. TRAS innbefatter språk og kommunikasjon. Slike observasjoner blir foretatt av pedagogene og er med som grunnlag i foreldresamtalene i tillegg til pedagogenes profesjonelle skjønn.

Dokumentasjon og evaluering

Dokumentasjon av arbeidet foregår både skriftlig og visuelt gjennom bilder, video og barnas arbeider.

Foreldrene har tilgang til bilder fra egen avdeling i Kid-Plan og det skrives og sendes ut rapporter fra dagen, uken eller mnd.

Avdelingene evaluerer og vurderer sitt arbeid jevnlig på de ukentlige avdelingsmøtene, og i forbindelse med planlegging av ny periode.

Felles arrangementer og aktiviteter i barnehagen blir evaluert på pedagogmøter.

SAMARBEID

Blindern Barnestuer skal oppleves som en enhet av både barn, personale og foreldre. Derfor har vi felles årsplan, en rekke felles prosjekter og arrangementer, faste samarbeidsavdelinger, felles turdag og felles utetid. Vi passer hverandres barn under møter, åpner sammen om morgenen, samt hjelper til på andre avdelinger ved sykdom. Som følge av dette, blir barna kjent med barn og ansatte ved andre avdelinger, og får anledning til å opprettholde kontakt med tidligere venner fra småbarnsavdelingene. Det medfører også en kompetanseutveksling og kompetanseutvikling hos personalet.

Både de store og de små barna har felles pedagogiske samarbeidsprosjekter som går fra oktober til juni.

Vi gjennomfører regelmessig pedagogmøter, som gir anledning til faglig diskusjoner, utveksling av meninger og ideer og utarbeidelse av felles faglig plattform.

Sosiale arrangementer for personalet, planleggingsdager og seminarer der vi reiser bort sammen, er med på å styrke samarbeidet mellom avdelingene. Disse arrangementene bidrar til å gi personalet felles plattform for arbeidet i barnehagen, og bidrar til å skape et godt arbeidsmiljø.

FØRSKOLEKLUBBEN

Hovedmålet med Førskoleklubben er å gi barna et godt grunnlag for å møte skolen med den sosiale og faglige kompetansen som er nødvendig for en god start.

Førskoleklubben er for de eldste barna på storebarns-avdelingene. Barna samles fra 09.30 – 14.00 en gang i uken, i periodene oktober-november og januar-mai. Førskoleklubbens aktiviteter foregår i og utenfor barnehagen, hvor fagområdene innlemmes i naturfaglige

aktiviteter. Klubben ledes av minimum en pedagog. Førskolebarna får også tilbud om å delta på musikkskole i løpet av året. Denne ledes av en ekstern musikkpedagog, går over 10 uker, og avsluttes med at barna holder konsert for de andre barna i barnehagen. I januar og februar får barna tilbud om å delta på skiskole arrangert av Skiforeningen. Skiskolen går over fem uker, og erstatter Førskoleklubben i denne perioden. Førskoleklubben avslutter med overnatting i barnehagen i mai.

I naturen får barna utforske og eksperimentere, arbeide i grupper og sette ord på ny kunnskap.

Gjennom å bearbeide opplevelser og fortelle om erfaringer, lærer barna både å vente på tur, hevde seg selv, og å lytte til andre. I vårsemesteret lærer barna bl.a. trafikkregler med tanke på skolevei. De er på skolebesøk, og de lærer leker de vil møte i skolegården, friminutt og andre ting som knyttes til skole.

Det lages pedagogiske planer for begge semestrene, som sendes ut til foreldrene.

FORELDRESAMARBEID

Vi ønsker å ha et nært og konstruktivt samarbeid med foreldrene. Et samarbeid som bygger på tillit og åpenhet, slik at begge parter kan informere hverandre om forventninger og erfaringer. Dette er viktig for barnas trivsel i barnehagen, og for vår mulighet til å møte hvert enkelt barns utvikling på best mulig måte. Foreldresamarbeidet foregår gjennom foreldresamtaler, møter og fester/tradisjoner. Den viktigste arenaen for å bygge et godt samarbeid, er imidlertid den daglige kontakten ved levering og henting av barna.

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

Blindern Barnestuer samarbeider først og fremst med bydel Nordre Aker, som også er vår tilsynsmyndighet. I noen tilfeller, i forbindelse med enkeltbarn eller skolestart, også med andre bydeler og kommuner. Vi har også samarbeid med bydelenes Tverrfaglige ressursteam, Pedagogisk-Psykologisk Rådgivningstjeneste (PPT), bydelsoverlege, øvrig helsevesen og barnevernet. Med unntak av der vi har lovpålagt meldeplikt til barnevernstjenesten (Lov om barnehager § 22), krever alltid henvendelser vedrørende enkeltbarn foresattes samtykke og underskrift.

KOMPETANSEUTVIKLING

Kompetansebygging dreier seg først og fremst om å skape et godt miljø på arbeidsplassen, som fremmer læring og utvikling og som er preget av respekt og samarbeid. Vi vil skape et miljø hvor hver enkelt av oss opplever å ha ansvar, at hverdagen er meningsfull, og at man er en likeverdig del av avdelingsteamet og barnehagens fellesskap.

Organisert opplæring er et viktig tiltak for å bygge opp personalets kompetanse. Denne opplæringen foregår bl.a. på leder-, barnehagemedarbeider-, avdelings- og personalmøter v/behov. Opplæring foregår også gjennom veiledning, ved gjennomføring av planleggingsseminarer, medarbeidersamtaler og kursvirksomhet.

Hvert team i barnehagen utarbeider egen handlingsplan basert på analyse av styrker og svakheter i teamet. Handlingsplanen skal sikre at hvert teammedlem får brukt sin kompetanse til beste for teamet. En forutsetning for et prestasjonssterkt team er god kommunikasjon.

Barnehagen har, gjennom Compendia, en elektronisk håndbok. Håndboken består av en personalhåndbok med regelverk og avtaler, en lederhåndbok spesielt tilpasset lederoppgaver, en HMS håndbok og en pedagogisk håndbok som inneholder pedagogiske dokumenter og idebank. Hele håndboken er tilgjengelig for alle ansatte.

